

itor Betyrggelse for den almindelige Færdsel. Den, der styrer en saadan Vogn, er ganske anderledes Herre over Vognen end den, som hører paa en Vogn med et Par vælige Heste for.

Da ikke Flere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Endringsforslag af Udvalgets Medlemmer Bille, Høgsbro og G. Peterfen:

I 2den Linie efter „som“ indsættes; „enten“. I samme Linie efter „høj“ udgaar „og“; istedetfor indsættes: „; eller saavel med Hensyn til Røgens Afgivelse som“.

vedtoges uden Afstemning.

Derefter fattes Lovforslaget (se Tillæg C.) under Afstemning og

vedtoges med 56 St. mod 4.

Lovforslaget gaar nu til Landstinget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af „Forslag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskjellige Udlandinge.“

(2den Behandling findes i Tidenden Sp. 2319 ff.)

Der var ikke stillet noget Endringsforslag. Sagen i sin Helhed fattes under Forhandling.

Ordføreren (Bajer): Inden denne Sag gjøres færdig fra Rigsdagen, kan jeg ikke undlade at gøre en lille Bemærkning ligeoverfor de Uttringer, som faldt ved Slutningen af forrige Behandling fra den høitærede Indenrigsminister. Jeg yttrede selv tilfødt, at jeg maatte erklære mig tilfreds med den ærede Ministers Svar; men efter Forhandlingens Slutning blev jeg opmærksom paa, at jeg ikke kan finde Svaret fyldestgørende i enhver Henseende. Jeg kan være tilfredsstillet derved, at, forsaavidt den ærede Indenrigsminister lovede at tage alt fornødent Hensyn til mine Udtalelser, hvilket jeg antog især maatte have Hensyn til, hvad jeg tidligere havde yttret om, at det vil være nødvendigt at underkaste vor tidligere Lovgivning om Indfødsret et Gjennemsyn, og jeg fandt derfor i Ministerens Svar, at han havde taget tilbage, hvad han havde yttret i den Skrivelse, som er trykt i Udvalgets Betænkning, hvori han siger, at han ikke finder Anledning til at træffe Foranstaltninger i den antydede Retning, nemlig Foranstaltninger til at forebygge, at der fremtidig opstaar Tvivl om Retmæssigheden af sige formentlige Undtagelser fra den gjældende Lov. Disse Undtagelser gjælder nemlig de to Officerer, som utvivlsomt burde have havt Indfødsret, inden

de bleve udnævnte. I saa Henseende kan jeg altså være tilfreds; men der er et andet Punkt i Ministerens Skrivelse, som ikke er blevet berørt i Svaret, nemlig at Ministeren ikke har fundet Noget at erindre imod, hvad der af Krigsministeriet i dets Skrivelse er udtalt. Jeg gjorde mig dog al mulig Umage sidste Gang for at paa-vise, at Krigsministeriets Skrivelse hviler paa en Feiltagelse. Krigsministeren forsvarede, hvad der er slet, ved at henvise til Værnepligtsloven; han siger, at de to paagjældende Personer vare værnepligtige, og som en Følge deraf maa de ogsaa kunne beklæde de forskjellige Stillinger, som de ved deres Værnepligt maatte komme i, og altsaa ogsaa kunne udnævnes til Reserveofficerer; men Krigsministeriet har ikke været opmærksomt paa, at de to nævnte Officerer ere kongelig udnævnte. Ministeriet har vel set, at der var visse Grænsler for Udnævnelsen, og at den, der ikke har Indfødsret, ikke kunde komme i enhver Stilling; det har selv i sin Skrivelse udtalt, at derfor det var Stillinger, som besattes af Hans Majestæt Kongen, saa vilde der kræves Indfødsret. Der siges imidlertid i Indfødsretsloven, saaledes som den fortolkes ved Plakaten af 15de Februar 1776, at Indfødsret ikke alene kræves ved saadanne Embeder, som besættes af Kongen, men ogsaa ved saadanne Embeder, til hvilke Andre have Ret til at udnævne paa Kongens Vegne, og det Uheldigste ved det Hele er, at de to Personer, hvorom der her er Tale, have kongelig Udnævnelse. Jeg vilde derfor gjerne ønske, at den høitærede Minister vilde indrømme, at der her er overset Noget, og jeg føler mig forpligtet til at komme tilbage til dette Spørgsmaal; thi hvis denne Skrivelse, som er affattet af Krigsministeriet og tiltraadt af Indenrigsministeriet, blev liggende i Udvalget paa denne Maade, medens Sagen gaar videre, kunde man let i Fremtiden komme til at henvise dertil som Noget, der var fuldkommen i sin Orden, hvilket jeg tror, at man paa ingen Maade kan indrømme.

Indenrigsministeren (Lobjensen): Jeg tror, at de Bemærkninger, som den ærede Ordfører sidst fremsatte, allerede vilde have henledet Krigsministerens Opmærksomhed paa, at der i de fra ham meddelte Oplysninger — i alt Fald i det Raisonement, der ligger til Grund for de meddelte Oplysninger — er noget mindre rigtig, idet der jo ikke er nogen Tvivl om, at de to Mænd, som Talen er om, bleve udnævnte til Officerer før den nugjældende Værnepligtslov. Jeg føler mig dernæst overbevist om, at nu, da Spørgsmaalet er reist om, hvorvidt man med fornøden Strenghed og Nøagtighed har overholdt de i Indfødsretsloven indeholdte Bestemmelser, vil ikke blot Krigsministeriet, men ogsaa det Ministerium, som jeg har den Ære at forestaa, have sin Opmærksomhed henvendt paa, hvorvidt muligvis en større Strenghed i Overholdelsen af disse Bestem-